

Rapport

h2>Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de gemeentelijke begraafplaats Zorgvlied na het overlijden van haar moeder de grafrechten op naam van verzoeksters broer heeft gezet, naar aanleiding van diens hiertoe strekkend verzoek.

Beoordeling Bevindingen

1. Op 19 november 2007 overleed verzoeksters vader en op 21 januari 2008 haar moeder. Verzoeksters broer vulde op 22 januari een zogeheten teraardebestellingformulier in. Hierin gaf hij zichzelf aan als de nieuwe rechthebbende.

Op 24 januari 2008 informeerde verzoekster bij de Algemene Begraafplaats "Zorgvlied" (verder: Zorgvlied) naar de procedure aangaande de grafrechten. Een medewerkster deelde haar mee dat haar broer deze grafrechten had overgenomen. Verzoeksters moeder werd op 28 januari 2008 begraven.

Op die dag deelde een andere medewerker van de begraafplaats verzoekster mee dat de grafrechten nog niet definitief waren overgenomen. Verzoekster schreef de volgende dag een brief aan de begraafplaats waarin zij onder verwijzing naar artikel 18 van de Verordening op het gebruik en het beheer van de Algemene Begraafplaats 'Zorgvlied' van de gemeente Amstelveen, gelegen te Amsterdam (zie Achtergrond, onder 1.) opmerkte dat in dit geval de beslissing over de grafrechten in eerste instantie door de erfgenamen onderling moest worden genomen. Verzoekster voegde hier aan toe dat zij de handelwijze van Zorgvlied zeer afkeurde, aangezien kwesties aangaande overlijden zorgvuldigheid en kiesheid vereisten.

2. Zorgvlied antwoordde bij monde van het hoofd van de begraafplaats op 14 maart 2008 het te betreuren niet aan de verwachtingen ten aanzien van zijn dienstverlening te hebben kunnen voldoen. Zorgvlied beaamde de toepasselijkheid van artikel 18 van de Verordening maar vervolgde dat op het bij Zorgvlied ontvangen aanvraagformulier voor teraardebestelling was aangegeven dat verzoeksters broer de grafrechten overnam. Zorgvlied ging er bij ondertekening van het aanvraagformulier van uit dat de nieuwe rechthebbende in overleg met de overige erfgenamen was benoemd.

Zorgvlied verzocht verzoekster om hem als dit niet het geval was geweest, door middel van een verklaring van erfrecht en schriftelijke instemming van haar broer te overtuigen dat de grafrechten op haar naam dienden te worden geschreven.

3. Op 20 maart 2008 reageerde verzoekster door er op te wijzen dat de vermelding van wiens naam dan ook als rechthebbende op aan aanvraagformulier voor teraardebestelling er volstrekt niet toe deed voor zover dit niet werd gestaafd door de vereiste documenten, zoals een verklaring van erfrecht en de benodigde machtigingen. Zij verwees hierbij naar

de grafrechtprocedure zoals die volgens haar door de gemeente Drechterland werd gevolgd en waar dit wel gebeurde. Naar een dergelijke onderbouwing had Zorgvlied nagelaten te vragen.

Verzoekster vond het volstrekt misplaatst dat van haar als mede rechthebbende werd geëist dat zij de genoemde onderbouwing alsnog produceerde: hiermee werd de bewijslast omgekeerd.

Verzoekster richtte zich op 21 maart 2008 eveneens met een klacht tot het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen (verder: het college).

4. Het college schreef verzoekster op 21 april 2008 dat haar broer bij het bespreken van de uitvaart met de uitvaartmaatschappij had aangegeven - krachtens zijn verwantschap - de nieuwe rechthebbende te zijn. Volgens het college gold bij uitvaarten vooralsnog dat de eerste die zich meldt als opdrachtgever en/of rechthebbende, dit ook daadwerkelijk is.

Als verzoeksters broer achteraf alsnog anders zou besluiten, kon hij door het invullen en opsturen van een overschrijvingsformulier verzoekster alsnog als rechthebbende aanwijzen. Ten slotte stelde het college dat verzoekster een civielrechtelijke procedure tegen haar broer kon aanspannen als zij op grond van testament of codicil aanspraak maakte op de rechten die bij het graf hoorden.

5. Verzoekster schreef het college op 2 mei 2008 dat het zijn eigen regels zoals neergelegd in de Verordening overtrad en ook voorbij ging aan het Nederlandse erfrecht. Verzoekster vond dat Zorgvlied de gemaakte fouten recht moest zetten.

6. Vervolgens schakelde verzoekster een advocaat in, die een gesprek had met het hoofd van de begraafplaats. Verzoeksters advocaat schreef hem op 8 mei 2008 in aansluiting op dit gesprek. In het gesprek was aan de orde geweest dat er toestemming van de eigenaar van een grafrecht nodig was om een graf te mogen openen, en dat ingeval van overlijden van de rechthebbende op een grafrecht, er binnen ongeveer vijf dagen een nieuwe rechthebbende bekend zou moeten zijn aangezien dan de begrafenis plaatsvindt. Om een en ander met de aldus benodigde spoed af te kunnen handelen, hanteerde de gemeente de regel 'wie het eerst komt, het eerst maalt', aldus de advocaat. Echter wees hij erop dat dit tot gevolg zou hebben dat als erfgenamen er niet binnen vijf dagen uitkomen, een begrafenis niet zou kunnen plaatsvinden omdat het graf gesloten zou moeten blijven. Hij wees erop dat verzoeksters moeder na het overlijden van verzoeksters vader geen toestemming had verleend tot het openen van het graf aangezien zij op dat moment feitelijk niet in staat was haar wil te uiten.

De advocaat gaf aan dat het begrijpelijk was dat het voor de gemeente ondoenlijk was om zelf mogelijk erfgenamen en/of andere rechthebbenden te achterhalen omdat een verklaring van erfrecht normaal gesproken niet is afgegeven voor de begrafenis. Naar zijn

oordeel lag het evenwel op de weg van de gemeente om degene die de grafrechten opeist een verklaring te laten overleggen van de erfgenamen, dat zij instemmen met het overschrijven van de grafrechten. Dan kon de gemeente er zich ook in redelijkheid op beroepen dat van haar niet meer kon worden verwacht. De advocaat verzocht om de toekenning van de grafrechten aan verzoeksters broer in te trekken en partijen een jaar de tijd te geven om onderling uit te maken wie de rechthebbende werd.

7. In antwoord hierop van 25 juli 2008 attendeerde het hoofd van de begraafplaats verzoeksters advocaat op een uitspraak van de Ombudsman voor het uitvaartwezen, waarin hij een bevestiging zag van de door Zorgvlied gehanteerde werkwijze (zie Achtergrond, onder 2.). Tevens nodigde hij verzoekster en haar broer uit voor een gezamenlijk gesprek met Zorgvlied. Verzoekster had geen behoefte om hier gebruik van te maken.

8. Verzoeksters advocaat vroeg het hoofd van Zorgvlied vervolgens op 6 augustus 2008 om, als het - genoemde uitspraak in gedachten - om een overeenkomst ging, de overeenkomst tussen Zorgvlied en verzoeksters vader over te leggen. Op 2 oktober 2008 schreef hij aan te nemen dat de grafrechten inmiddels op naam van verzoekster stonden. Zorgvlied antwoordde hierop dat het een familieaangelegenheid betrof, dat er duidelijk informatie was gegeven over hoe er wordt gehandeld bij overschrijven. Verder gaf Zorgvlied aan geen reactie te hebben ontvangen op de uitnodiging om beide partijen bij elkaar te brengen. De rechten lagen volgens Zorgvlied bij de eerst aangemelde.

9. Verder had verzoekster in augustus 2008 een formulier "Overschrijven grafruimte" van Zorgvlied ontvangen, dat zij ingevuld retour had gezonden. De begeleidende brief bij dit formulier was gericht aan de erven van verzoeksters moeder. In de brief zette Zorgvlied uiteen dat bij controle van de administratie was gebleken dat er bij het overlijden van verzoeksters moeder geen nieuwe rechthebbende van de grafruimte in de plaats was getreden. Zorgvlied verzocht de erven om door middel van het formulier aan te geven of overschrijving van de rechten op de grafruimte door een nieuwe rechthebbende gewenst was en zo ja wie deze nieuwe rechthebbende was.

Verzoekster had hier overigens niets meer op vernomen van Zorgvlied.

10. De Nationale ombudsman stelde een onderzoek in en verzocht het college zijn standpunt te geven. Het college zette uiteen dat de gebruikelijke procedure bij het overnemen van grafrechten ingeval van het overlijden van de rechthebbende is dat de uitvaartverzorger bij het invullen van het teraardebestelformulier aangeeft wie de nieuwe rechthebbende is. Alleen een rechthebbende is gerechtigd om toestemming te geven voor het openen van een graf en het bijplaatsen van een overledene. De nieuwe rechthebbende geeft uit hoofde van zijn positie opdracht om het graf te openen en de bijzetting uit te voeren. Zo was het ook gegaan in het geval van verzoeksters moeder, aldus het college. Aan verzoeksters broer was een grafakte verstrekt naar aanleiding van het

teraardebestedingsformulier dat hij op 22 januari 2008 had ingevuld en waarop hij had aangegeven de nieuwe rechthebbende op het grafrecht te zijn. Hij gold daarmee voor het college als rechthebbende.

De Nationale ombudsman vroeg het college ook te reageren op de stelling van verzoekster dat een eenvoudige aanmelding als opvolgend rechthebbende niet volstond en dat dit moest worden gestaafd met documenten zoals een verklaring van erfrecht en machtigingen.

Het college merkte op dat een overlijden en uitvaart een familiegebeuren was, wat soms gepaard ging met het boven de oppervlakte komen van spanningen, ruzies en vetes. De gemeente wilde hierbij geen partij zijn. Verzoeksters broer had zich zowel tegenover de uitvaartverzorger als tegenover Zorgvlied opgeworpen als opdrachtgever en spreekbuis van de familie en zich hierbij aangemeld als de nieuwe rechthebbende. Hij had de begrafenis geregeld en betaald en zich verplicht het graf in stand te houden tegen de daarbij behorende kosten en regels, aldus het college.

Verzoeksters klacht was voor het college een unicum. Het college vond het verlangen van een verklaring van erfrecht ongewenst nu dit de kosten bij een uitvaart met drie- tot zevenhonderd euro zou verhogen.

Verder was het college niets bekend van een overschrijvingsformulier. Het college voegde hier aan toe dat zowel verzoeksters broer als zijzelf hier dan een schriftelijke bevestiging van zouden hebben gekregen, en verzoekster bovendien binnen vier weken een op haar naam gestelde grafakte.

Het college beriep zich tot slot op een aflevering van de Juridische Vraagbaak in het tijdschrift De Begraafplaats (zie Achtergrond, onder 3.).

11. Verzoekster bleef in reactie hierop bij haar standpunt dat Zorgvlied met inachtneming van de op hem rustende zorgplicht had moeten controleren of haar broer inderdaad als de nieuwe rechthebbende op de grafrechten mocht worden aangemerkt. Meer in het bijzonder gaf zij aan dat het teraardebestedingsformulier haar niets zei, aangezien het regelen van de praktische zaken rond een begrafenis niets had te maken met het overschrijven van grafrechten. Ook zag zij niet in wat het verband was tussen het betalen van de begrafenis kosten en het verzorgen van het graf en de grafrechten, terwijl deze kosten bovendien waren gedekt door een uitvaartverzekering. Tevens vroeg zij zich af wat de toepasselijkheid was van de door het college aangehaalde uitspraak van de Ombudsman voor het Uitvaartwezen, en wat er was gebeurd met het door haar per aangetekende post geretourneerde formulier om de grafrechten te laten overschrijven. De opmerking van het college over de verklaring van erfrecht vond zij kant noch wal raken aangezien die er hoe dan ook moest komen in verband met de erfenis. De suggestie dat verzoekster de kwestie van de erfrechten voor de rechter zou moeten uitvechten, vond verzoekster onfatsoenlijk.

Beoordeling

12. De Verordening (zie Achtergrond, onder 1.) regelt onder meer het gebruik van eigen graven. Rechthebbende is degene die het uitsluitend recht voor het begraven in een bepaalde grafruimte voor bepaalde of onbepaalde tijd heeft verkregen (artikel 1, onder k). Het recht van graf kan slechts op naam van één rechthebbende staan, zo schrijft artikel 15 voor.

Artikel 18 van de Verordening bepaalt dat na het overlijden van de rechthebbende op een graf op schriftelijk verzoek van de erfgenamen overschrijving ten name van een van hen kan plaatsvinden. Dit dient te gebeuren binnen drie jaar na het overlijden van de oorspronkelijke rechthebbende. Als het verzoek tot overschrijven niet binnen deze termijn wordt gedaan, wordt aangenomen dat op het uitsluitend recht geen prijs meer wordt gesteld en vervalt het uitsluitend recht tot begraven in het graf, waarna dit wordt geruimd met inachtneming van de wettelijke termijn. Zolang echter nog niet opnieuw over het graf is beschikt, kan op schriftelijk verzoek van de belanghebbenden het overschrijven alsnog geschieden onder door het college van burgemeester en wethouders te stellen voorwaarden.

13. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven.

Dit vereiste impliceert dat een gemeentelijke begraafplaats naar aanleiding van de aanmelding van een persoon als opvolgend rechthebbende op een grafrecht verifieert of deze persoon ook daadwerkelijk kan worden aangemerkt als rechthebbende.

14. De vraag die voorligt, is hoe ver deze onderzoeksplicht van een begraafplaats reikt wanneer iemand zich na het overlijden van een rechthebbende op een grafrecht aanmeldt met het verzoek om als rechthebbende het recht van graf over te mogen nemen, bijvoorbeeld door zoals in het onderhavige geval op het teraardebestellingformulier te verklaren de opvolgend rechthebbende te zijn.

15. De Nationale ombudsman is van oordeel dat deze in beginsel niet zo ver gaat dat een begraafplaats naar aanleiding van de aanmelding als rechthebbende op een grafrecht op eigen initiatief zou moeten nagaan hoeveel en welke - potentiële - rechthebbenden er zijn ingeval van het overlijden van een rechthebbende op een graf, en of degene die zich aanmeldt dit doet in overeenstemming met hen.

Weliswaar is het zo dat een overlijden en uitvaart een voor de betrokkenen emotionele en soms ingrijpende gebeurtenis is, waarin uiteraard met de nodige prudentie moet worden gehandeld. Echter anderzijds kan het in de praktijk veel praktische bezwaren opleveren en tijd en inspanning vergen als niet bekend is hoeveel potentiële rechthebbenden op een

grafrecht er zijn, dan wel als deze moeilijk te traceren en te bereiken zijn.

Een begraafplaats heeft in het algemeen dan ook aan haar onderzoeksplicht voldaan als er is nagegaan of degene die zich als rechthebbende aanmeldt krachtens verwantschap of anderszins, bijvoorbeeld uit hoofde van de rol van executeur-testamentair, gerechtigd is om als rechthebbende te worden aangemerkt. In het algemeen kan van een begraafplaats in redelijkheid niet worden verlangd meer en verdergaande navraag en naspeuringen te doen.

16. Het kan voorkomen dat zich meerdere personen als rechthebbende aanmelden. Dit kan verschillende redenen hebben, die in sommige gevallen kunnen zijn gelegen in onderling verstoorde verhoudingen tussen de erfgenamen en andere verwanten van de overledene.

Als zich meerdere aspirant-belanghebbenden aanmelden, kan niet zonder meer met de bovenstaande handelwijze worden volstaan. Het invullen en ondertekenen van een teraardebestellingformulier waarin men zichzelf als de opvolgende rechthebbende afficheert voldoet dan niet. De fictie dat kan worden aangenomen dat deze persoon als de definitieve rechthebbende kan gelden, gaat dan ook evenmin meer op. Er wordt dan immers niet meer voldaan aan hetgeen artikel 18 stipuleert, namelijk dat overschrijving van het recht van graf na het overlijden van de oorspronkelijke rechthebbende kan plaatsvinden op schriftelijk verzoek van - alle - erfgenamen. De begraafplaats kan dan niet meer zonder meer degene die zich als eerste had aangemeld als rechthebbende aanmerken.

17. Een en ander betekent naar het oordeel van de Nationale ombudsman evenwel niet dat de verantwoordelijkheid voor de afweging wie de meest geëigende persoon is om als rechthebbende te gelden dan bij de begraafplaats komt te liggen. Dit is een zaak die betrokkenen, voor zover zij dit niet al eerder hadden gedaan, onderling dienen uit te maken. Het ligt niet op de weg van een begraafplaats om zich hier nader in te verdiepen, bijvoorbeeld door zich te vergewissen van de mogelijke verklaring van erfrecht, het verlangen van machtigingen en dergelijke. Voor de begraafplaats is vereist en kan ook volstaan een gezamenlijk verzoek van de erfgenamen om het recht van graf op naam van een van hen te zetten.

De begraafplaats kan er in een geval zoals dit mee volstaan alle aspirant-rechthebbenden mee te delen dat zij onderling en gezamenlijk dienen uit te maken wie er als opvolgend rechthebbende op het graf in aanmerking dient te komen en dat zij dit aan de begraafplaats kenbaar kunnen maken zodra zij er uit zijn. Hierbij dient de begraafplaats hun te informeren over de termijn van drie jaar die hiervoor mag worden genomen en te wijzen op de consequenties zoals hierboven besproken, die zijn verbonden aan het uitblijven van een gezamenlijk verzoek van de erfgenamen.

18. Dit is slechts anders als het een begraafplaats in de gegeven omstandigheden, met name op grond van de door een van de andere aspirant-belanghebbenden aangedragen gegevens, zonder meer duidelijk moet zijn dat deze en niet de eerst aangemelde als rechthebbende heeft te gelden. In dat geval dient een begraafplaats dit aan de betrokkenen mee te delen, onder vermelding van de gronden die hem tot deze beslissing hebben geleid.

19. Wat betreft de werkbaarheid in de praktijk van de situatie die aldus ontstaat en waarin gedurende een periode van mogelijk drie jaar er mogelijk geen persoon is die als opvolgend rechthebbende op het graf kan worden aangemerkt, merkt de Nationale ombudsman op dat het contact over en correspondentie aangaande het graf, zoals bijvoorbeeld rekeningen, kan worden onderhouden met respectievelijk kan worden gericht aan de gezamenlijke erven op het postadres dat hiervoor bestaat.

20. In het onderhavige geval had verzoekster daags na de verklaring van haar broer dat hij als opvolgend rechthebbende op het grafrecht gold, zich bij Zorgvlied gemeld om te informeren naar de procedure aangaande de grafrechten. De beslissing van Zorgvlied om het recht van graf zonder meer over te zetten op naam van verzoeksters broer was in het licht van het onder 16. overwogene dan ook niet juist, gezien de tegenwerpingen van verzoekster over deze aanmelding van haar broer.

Zorgvlied had een beslissing zoals weergegeven onder 17. dienen te nemen en verzoekster en haar broer hierover moeten informeren.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

21. Overigens is het onduidelijk wat er is gebeurd met het formulier dat verzoekster in augustus 2008 van Zorgvlied had ontvangen met een brief dat er bij de begraafplaats geen nieuwe rechthebbende op het grafrecht bekend was, en dat zij met bewijs van ontvangst retour had gezonden. De stelling van het college dat hem niets bekend was van een dergelijk formulier, kan gelet hierop geen stand houden. Hier is sprake van onzorgvuldigheid en bovendien gaf het eens te meer aanleiding voor verwarring en onduidelijkheid.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeentelijke begraafplaats Zorgvlied te Amstelveen, is gegrond.

Onderzoek

Op 6 mei 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw J. te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van de gemeentelijke begraafplaats

Zorgvlied te Amstelveen.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Tevens werd het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het college deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 3 mei 2008, inclusief de als bijlagen bijgevoegde correspondentie met begraafplaats Zorgvlied en het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen respectievelijk ter nadere onderbouwing toegestuurde correspondentie;
2. Standpunt van het college van burgemeester en wethouders van Amstelveen van 26 maart 2009;
3. Reactie van verzoekster van 16 april 2009, alsmede een telefonische toelichting hierop van 28 mei 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Verordening op het gebruik en het beheer van de Algemene Begraafplaats 'Zorgvlied' van de gemeente Amstelveen, gelegen te Amsterdam, vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 20 december 1989

Artikel 1

"...In deze verordening wordt verstaan onder:

(...)

k. rechthebbenden: zij die het uitsluitend recht voor het begraven in een bepaalde grafruimte voor bepaalde of onbepaalde tijd hebben verkregen..."

Artikel 15

"1. Van het uitgeven van eigen graven en urngraven wordt een grafakte opgemaakt.

2. Het recht van graf kan slechts op naam van één rechthebbende staan."

Artikel 16

"Eigen graven en urngraven mogen voor het begraven of bijzetten niet worden geopend alvorens een machtiging daartoe door de rechthebbende is ondertekend en op het kantoor van de begraafplaats is ingediend."

Artikel 18

"1. Het uitsluitend recht in een bepaald graf te begraven kan op schriftelijk verzoek of, zoals uit een over te leggen testamentaire beschikking van de rechthebbende blijkt, worden overgeschreven ten name van een ander.

2. Na het overlijden van de rechthebbende kan ook op schriftelijk verzoek van de erfgenamen overschrijving ten name van een hunner of ten name van de echtgeno(o)t(e) van de rechthebbende plaatsvinden, mits dit verzoek binnen drie jaren na het overlijden van de rechthebbende wordt gedaan.

3. Indien na het overlijden van de rechthebbende het verzoek tot overschrijven niet binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn wordt gedaan, wordt aangenomen dat op het uitsluitend recht geen prijs wordt gesteld en vervalt het uitsluitend recht tot begraven in het graf waarna dit wordt geruimd met inachtneming van de wettelijke termijn.

4. Zolang niet opnieuw over het graf is beschikt, kan op schriftelijk verzoek van de belanghebbenden het overschrijven alsnog geschieden onder door het college te stellen voorwaarden."

2. Uitspraak van de Ombudsman voor het Uitvaartwezen, Klacht 2008-15 rechthebbende op een graf

"...De vader van klager was, enkele jaren na het overlijden van zijn echtgenote, opnieuw getrouwd. In 1991 heeft hij een graf gekocht, waarin hij en zijn tweede echtgenote zouden worden begraven. In 2004 is vader overleden en de tweede echtgenote is als nieuwe rechthebbende op het graf door de begraafplaats geaccepteerd.

Klager is het daar niet mee eens omdat de tweede echtgenote geen erfgename was.

(...)

Bij de aankoop van het graf is een overeenkomst opgemaakt. In artikel 3 is onder meer vastgelegd:

"Ingeval van overlijden van de contractant-verkrijger zijn zijn erfgenamen verplicht binnen zes maanden na het overlijden het graf ten name van een ander opnieuw te doen inschrijven in het register van de begraafplaats XXX.....Overdracht of overschrijving van het grafrecht kan alleen geschieden ten name van een familielid van de ingeschreven rechthebbende".

De tweede echtgenote is als executeur-testamentair opgetreden en heeft het graf op haar naam laten zetten, zonder dat zij - volgens klager - de erfgenamen daarin heeft gekend. De begraafplaats heeft bij overschrijving een beperkte onderzoeksplicht, inhoudende dat het verzoek tot overschrijving in overeenstemming is met de afgesloten overeenkomst, dat de aanvrager een redelijk persoonlijk belang heeft en dat er geen verzoeken van anderen zijn ingediend om als rechthebbende te worden aangemerkt.

De tweede echtgenote was executeur-testamentair en kon door de begraafplaats worden aangemerkt als spreekbuis van de erfgenamen. (of zij zelf erfgename is speelt voor de begraafplaats geen enkele rol); zij had een persoonlijk belang want het graf was in de toekomst ook voor haarzelf bestemd en er waren geen andere aanvragen voor overschrijving als rechthebbende. De begraafplaats heeft derhalve op correcte wijze tot overschrijving op naam van de tweede echtgenote besloten .zodat de klacht werd afgewezen..."

3. De Begraafplaats (Juridische Vraagbaak van de website www.uitvaart.nl, http://www.uitvaart.nl/nieuws_1_3799.html)

"...Vraag

Het komt regelmatig voor dat kinderen vragen of ze in het graf van hun ouders begraven kunnen worden. Vooral bij grote gezinnen vraag ik dan een getekende verklaring waarin de anderen zich akkoord verklaren. Kunnen derde en vierde generaties ook nog rechten

claimen of dient er ook van hen een akkoordverklaring gevraagd te worden. Deze vraag kreeg ik gesteld door een familie waarin onderlinge spanningen heersen (...)

Antwoord

Een herkenbaar probleem, maar heel eenvoudig op te lossen. U moet er als begraafplaatshouder altijd op letten dat er één (lees: 1) rechthebbende op een graf is. Die beslist over het graf en het gebruik ervan. Dan hoeft men geen andere nabestaanden te zoeken of achterna te lopen. En dan zijn eventuele interne familiestrubbelingen de interne problemen van de familie en niet die van de begraafplaatshouder.

U vraagt bij grote gezinnen een getekende verklaring dat andere kinderen akkoord zijn. Maar dat heeft geen rechtsgrond, want deze mensen hebben geen enkele juridische positie ten opzichte van uw begraafplaats. (...) U hebt als begraafplaatshouder één contract met één persoon: de rechthebbende. En niet met diens familie.

Als de rechthebbende overleden is, kan iedere andere nabestaande vragen om het grafrecht op zijn of haar naam te laten zetten. Men hoeft ook niet te vragen of andere familieleden akkoord zijn. Als er meerdere belangstellenden zijn, is het gewoon een kwestie van wie het eerst komt, het eerst maalt.

Bij sommige begraafplaatsen staat ook nog wel in het reglement dat de gezamenlijke erfgenamen van de laatste rechthebbende een opvolger moeten aanwijzen. Dat is een zeer onhandige regeling, omdat één erfgenaam dan alles kan dwarsbomen. Bij erfgenamen is het niet zo dat de meerderheid beslist, maar dat van iedereen een akkoord nodig is en iedereen recht van veto heeft. Ik ken situaties dat men jarenlang niet tot een oplossing heeft kunnen komen, er jarenlang geen monument op een graf kon worden geplaatst en er ook jarenlang geen nieuwe rechthebbende was waar de begraafplaatshouder zijn rekening naartoe kon sturen. Want men kon of wilde geen rechthebbende aanwijzen. Regelingen waarbij alle erfgenamen iets moeten beslissen vind ik daarom erg onverstandig. Ik weet niet of uw begraafplaats een dergelijke regeling heeft, maar zo ja, adviseer ik om die af te schaffen. En zo nee, dan moet u het ook zichzelf niet zo moeilijk maken door van iedereen een akkoord te verlangen. Met één rechthebbende is alles geregeld..."